

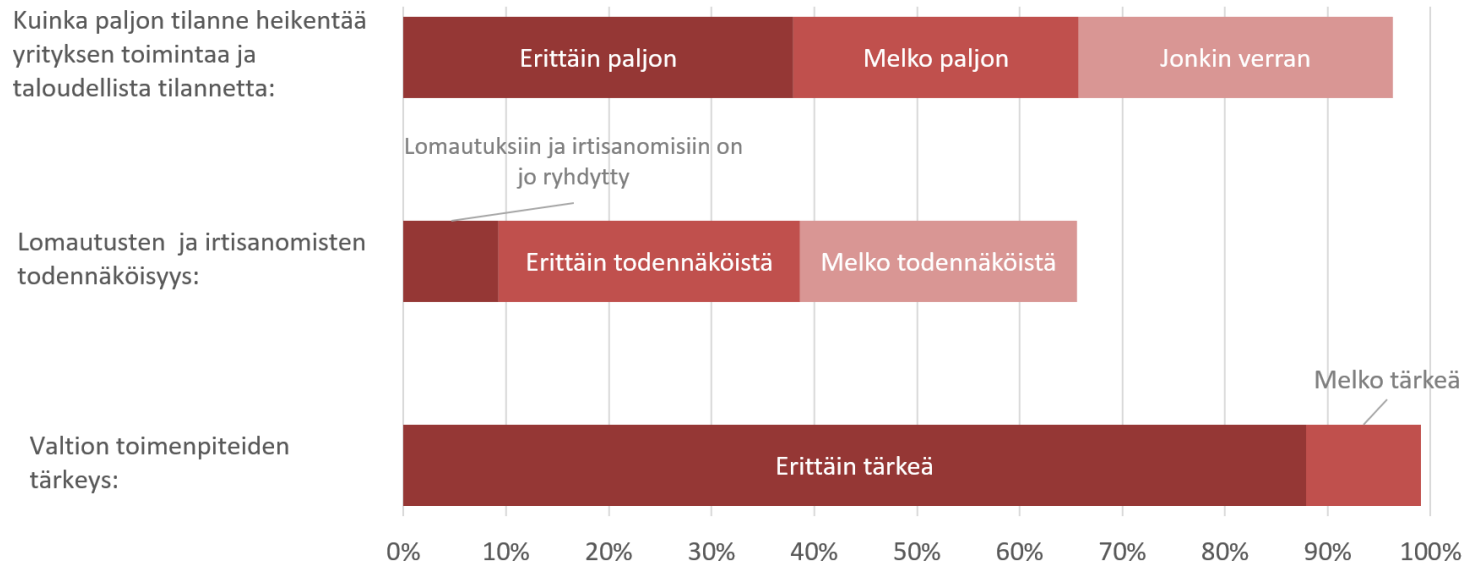
Palvelualojen karu viesti koronakriisissä

Paltan jäsenkysely koronavaikutuksista

19.3.2020

palta

Koronavirusepidemian vaikutukset palvelualoilla

- 66% vastasi tilanteen heikentävän yrityksen toimintaa ja taloudellista tilannetta erittäin tai melko paljon.
- 39% yrityksistä on jo tehnyt lomautuksia tai irtisanomisia, tai pitää niitä erittäin todennäköisinä.
- Valtion toimenpiteitä pidetään erittäin tärkeinä.

Tietoa kyselystä

Palvelualojen työnantajat Palta teetti jäsenilleen koronakyselyn ajalla 16. – 18.3.2020. Kyselyn tulokset perustuvat 233 yrityksen toimitusjohtajan vastauksiin.

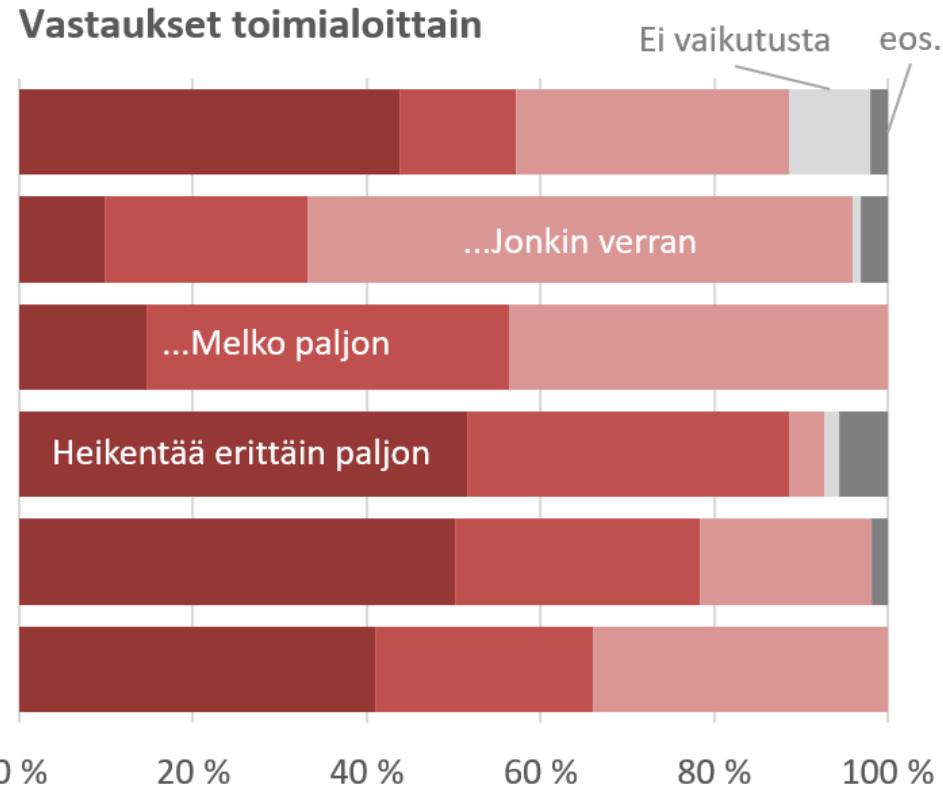
- Kyselyn toimialoilla työskenteli yhteensä noin 740 tuhatta henkilöä vuonna 2019.
- Vastaajayritykset työllistävät yhteensä yli 50 tuhatta henkilöä.
- Toimialakohtaiset tulokset perustuvat Tilastokeskuksen toimialaluokitukseen paitsi teknisten palveluiden osalta, jotka sisältävät mm. teollisuuden ja rakentamisen palveluja ja kauppaa.

Kyselyssä kysyttiin seuraavia asioita:

1. Kuinka arvioit koronavirusepidemian vaikuttavan yrityksesi toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen?
2. Kuinka tärkeänä pidät sitä, että valtio ryhtyy toimenpiteisiin koronavirusepidemian takia vaikeuksiin joutuneiden yritysten tukemiseksi?
3. Minkälaisia toimenpiteitä toivoisit valtiolta koronavirustilanteen takia vaikeuksiin joutuneiden yritysten tukemiseksi?
4. Kuinka todennäköistä on, että yrityksessäsi joudutaan jossain vaiheessa irtisanomaan tai lomauttamaan henkilöstöä koronavirustilanteen aiheuttamien taloudellisten tai toiminnallisten syiden takia?
5. Mitkä koronaviruksen aiheuttamista uhkista ja häiriöistä ovat merkittävimpiä yrityksenne näkökulmasta?

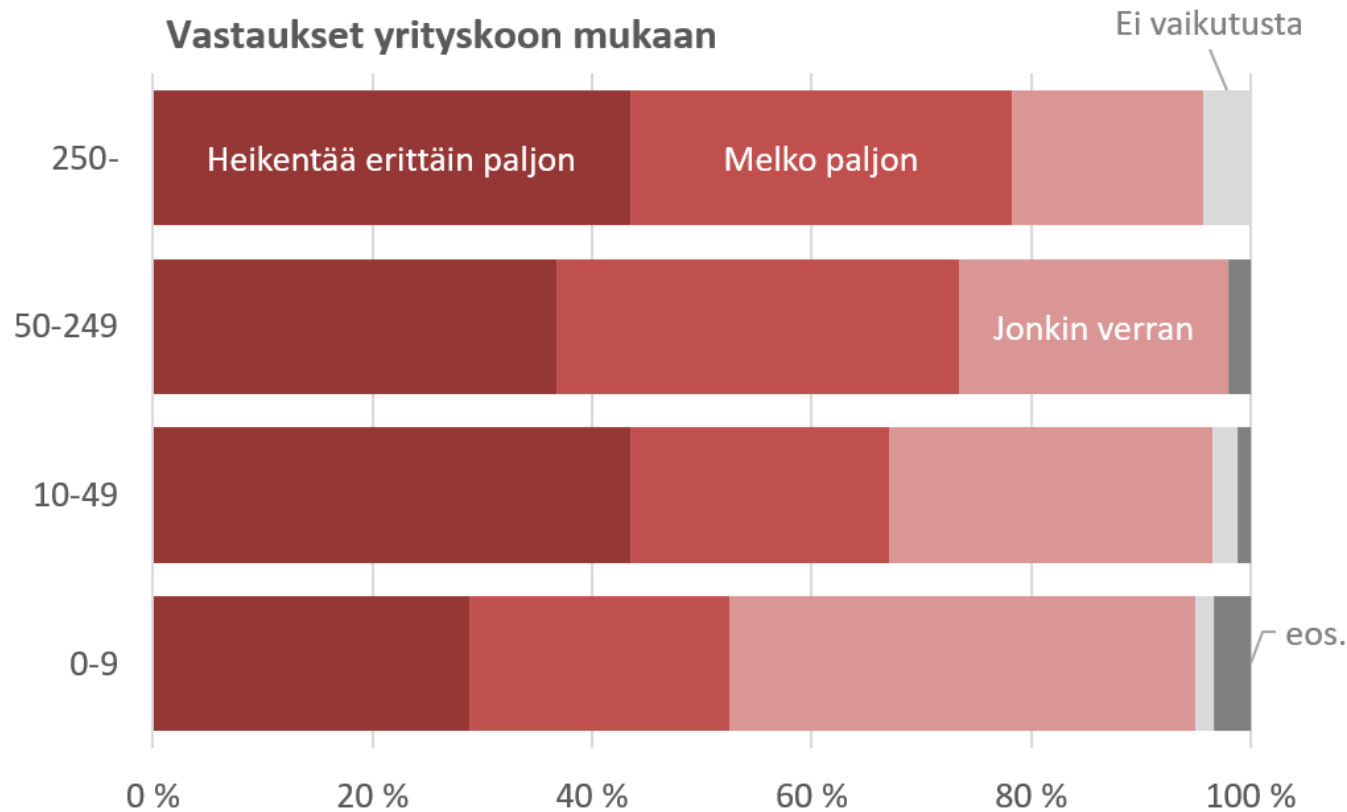
Toimialakohtaiset tulokset on koottu painottamalla vastauksia yrityskoon ja toimialan rakenteen mukaan, jotta vastaukset kuvaavat paremmin koko toimialaa.

1. Kuinka arvioit koronavirusepidemian vaikuttavan yrityksesi toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen?

- Vaikutukset vaihtelevat toimialoittain.
- Kaikkein negatiivisimmat vaikutukset hallinto- ja tukipalveluissa sekä viihde- ja virkistyspalveluissa.
- Myös teknisissä palveluissa ja logistiikassa vaikutukset voimakkaan kielteisiä.
- Vähiten vaikutuksia arvioitiin olevan yritys- ja asiantuntijapalveluissa.

1. Kuinka arvioit koronavirusepidemian vaikuttavan yrityksesi toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen?

- Vaikutukset koskevat kaikenkokoisia yrityksiä.

Yrityskoko yrityksen henkilöstömäärän mukaan

1. Kuinka arvioit koronavirusepidemian vaikuttavan yrityksesi toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen?

Suoria lainauksia vastaajilta:

Hallinto- ja tukipalvelut

- *"Koko yritystoiminnan jatko on vakavasti vaarantunut."*
- *"Tällä on kauaskantoisia vaikutuksia koko maamme talouteen ja työllisyyteen."*
- *"Varaudumme siihen, että kysyntä laskee äkillisesti seuraavan kolmen kuukauden aikana."*

Informaatio ja viestintä

- *"Komponenttien saatavuus heikkenee, ylityöt/varallaolo lisääntyy, osalla asiakkaista maksuvaikeuksia."*
- *"Vaikutukset ovat monisyiset, ja luulen, ettei vielä tiedetä vaikutuksia käytännön tasolla. Veikkaan, että vaikutukset ovat koko vuoteen melko suuria, jos tilanne pitkittyy useita kuukausia."*
- *"Ulkomaan myyntitapahtumat loppuneet eli myynti kärsii merkittävästi."*

Logistiikka

- *"Lentorajoitusten myötä liikevaihto putoaa nollaan."*
- *"Kun kuljetusketjut pysähtyvät päivän varoituksella, ovat YT-menettelyt liian hitaat reagoimaan."*
- *"Volyymit tulevat tippumaan merkittävästi."*

1. Kuinka arvioit koronavirusepidemian vaikuttavan yrityksesi toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen?

Suoria lainauksia vastaajilta:

Tekniset palvelut

- *"Toimintamme heikkenee todennäköisesti asiakkaidemme liiketoiminnan heikkenemisen vuoksi."*
- *"Riippuu paljonko valtio rajoittaa liikkumista ja kokoontumisia."*
- *"Olimme ajautumassa taantumaan jo ennen koronaepidemiaa. Tässä tilanteessa kikyn purkaminen ja tulevat palkankorotukset ovat mahdoton yhtälö."*

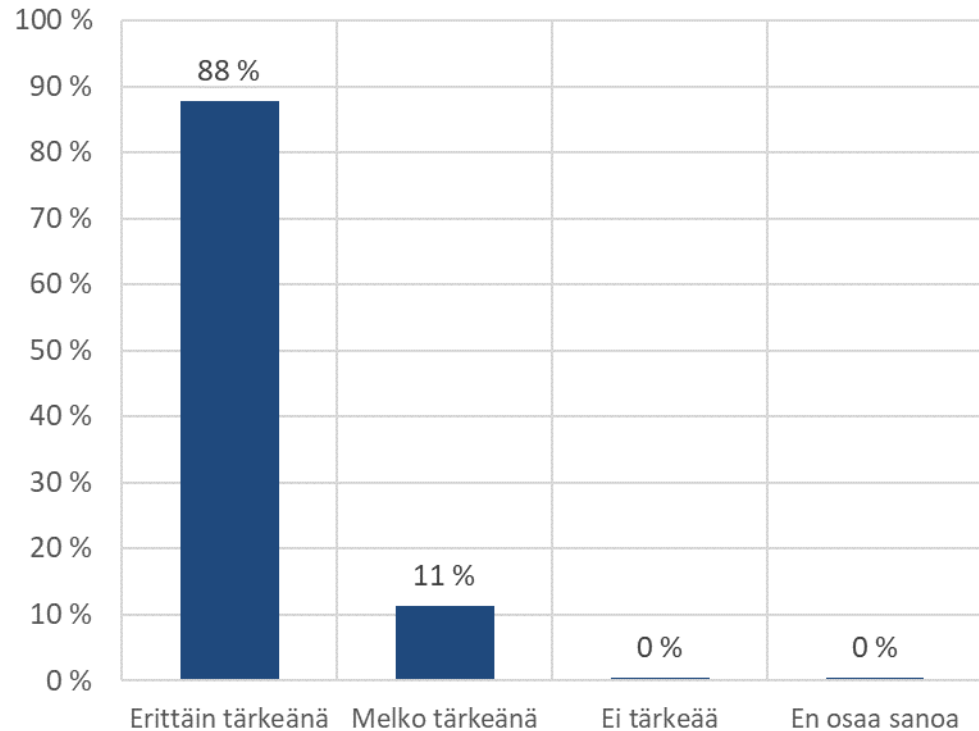
Viihde- virkistys ja muut palvelut

- *"Toiminta on kokonaan katkolla, kulut kuitenkin juoksee normaalisti."*
- *"Uusia varauksia palveluihin ei tule ja henkilökunta on myös poissa."*
- *"Yrityksemme suljetaan [maan] hallituksen päätöksellä ja toiminta lakkaa. Tulovirta loppuu mutta kulut jäävät."*

Yritys- ja asiantuntijapalvelut

- *"Sairauspoissaolot, mahdolliset asiakkaiden konkurssit huolestuttaa."*
- *"Asiakasyritykset todennäköisesti peruvat tilauksia ja jättävät laskuja maksamatta. Kassavaje iskee heti."*
- *"Asiakkaat epäröivät, etätyö lisääntyy, etäpalaverit, digitalisaatiota hiotaan -> pitkällä aikajänteellä tästä voi seurata myös hyvää uutta toimintakulttuuria."*

2. Kuinka tärkeänä pidät, että valtio ryhtyy toimenpiteisiin vaikeuksiin joutuneiden yritysten tukemiseksi?

- Kaikenkokoiset yritykset kaikilta toimialoilta pitävät valtion toimenpiteitä erittäin tärkeänä.

3. Minkälaisista toimenpiteistä toivoisit valtiolta koronavirustilanteen takia vaikeuksiin joutuneiden yritysten tukemiseksi?

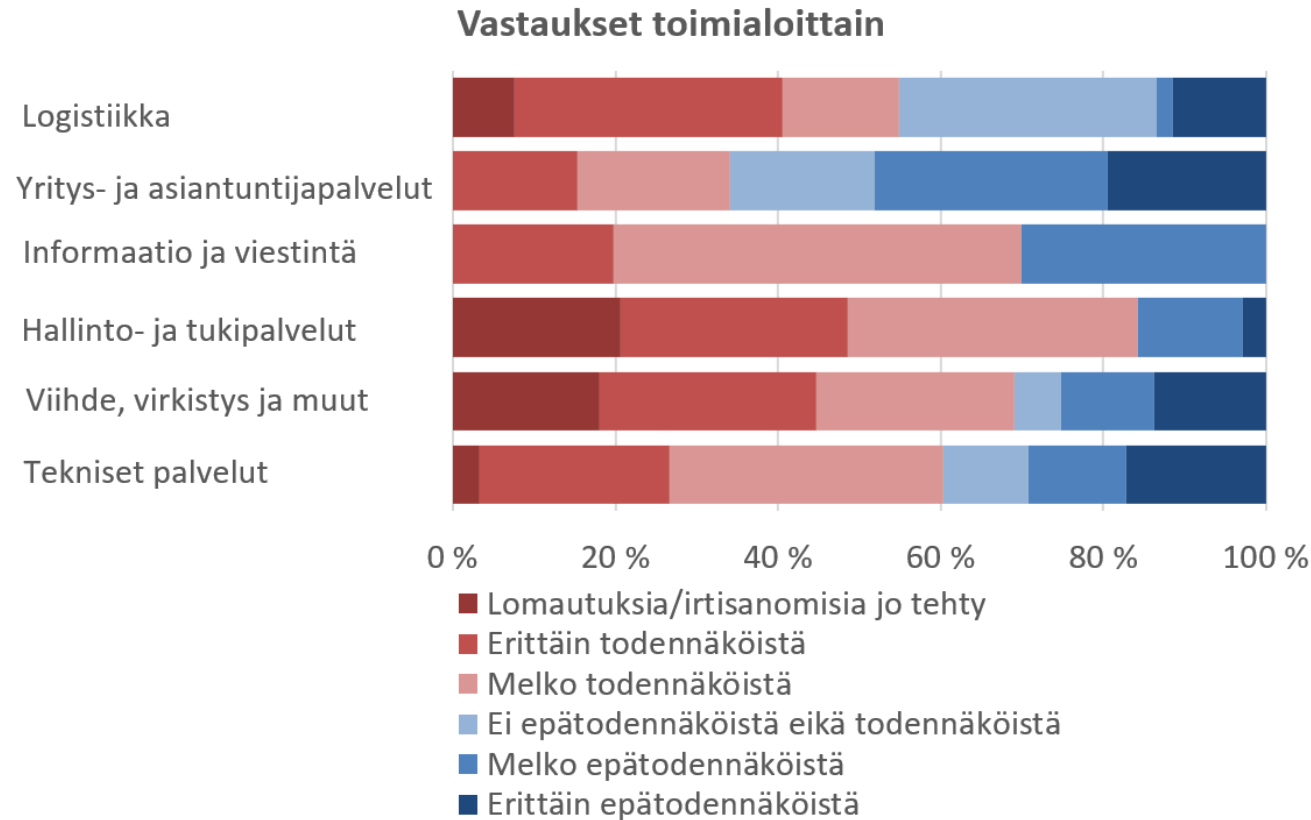
TOP NELJÄ TOIMENPIDETTÄ:

1. Työnantajamaksujen ja verojen maksamiseen joustoa ja lykkäystä
2. Palkkatukea tai muuta tukea palkkojen maksuun lomautusten välttämiseksi
3. YT-menettelyn (erityisesti lomautusten) nopeuttamista ja helpottamista
4. Lainansaantiin ja rahoitukseen helpotuksia

Lisäksi mainintoja mm. sairausloman palkkojen korvaaminen työnantajille, määräaikaisten työsopimusten purkamisen mahdollistaminen.

Kyselyssä esille tuodut toimenpide-ehdotukset ovat linjassa työmarkkinakeskusjärjestöjen keskiviikkona esittämien ehdotusten kanssa. Lisäksi tilanteissa, joissa yrityksen kysyntä on tippunut rajusti, tulisi hallituksen toimesta turvata palkanmaksua esim. palkkatukea uudella tavalla hyödyntämällä.

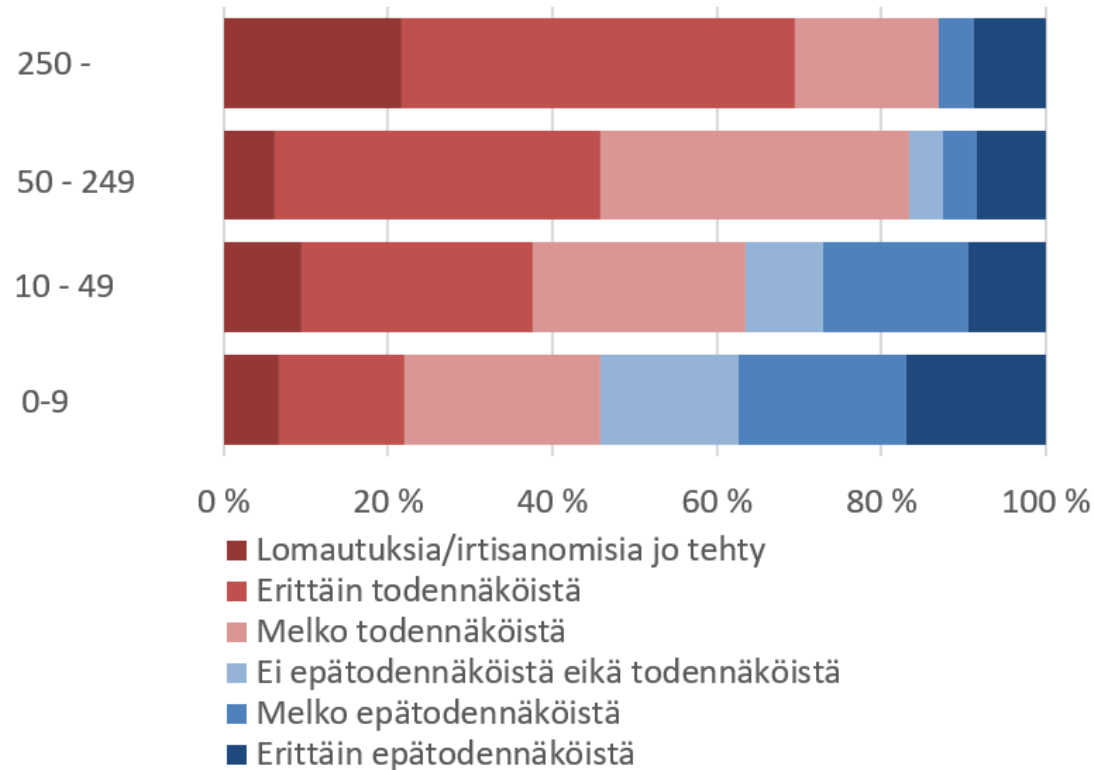
4. Kuinka todennäköisesti yrityksessäsi joudutaan irtisanomaan tai lomauttamaan henkilöstöä koronavirustilanteen takia?

- Lomautuksia ja irtisanomisia on tehty jo kaikilla muilla aloilla paitsi yritys- ja asiantuntijapalveluissa ja informaatio- ja viestintäalalla.
- Hallinto- ja tukipalveluissa sekä viihde- ja virkistysalalla lomautuksia ja irtisanomisia on luvassa erittäin todennäköisesti tai on jo tehty lähes joka toisessa yrityksessä.

4. Kuinka todennäköisesti yrityksessäsi joudutaan irtisanomaan tai lomauttamaan henkilöstöä koronavirustilanteen takia?

Vastaukset yrityskoon mukaan

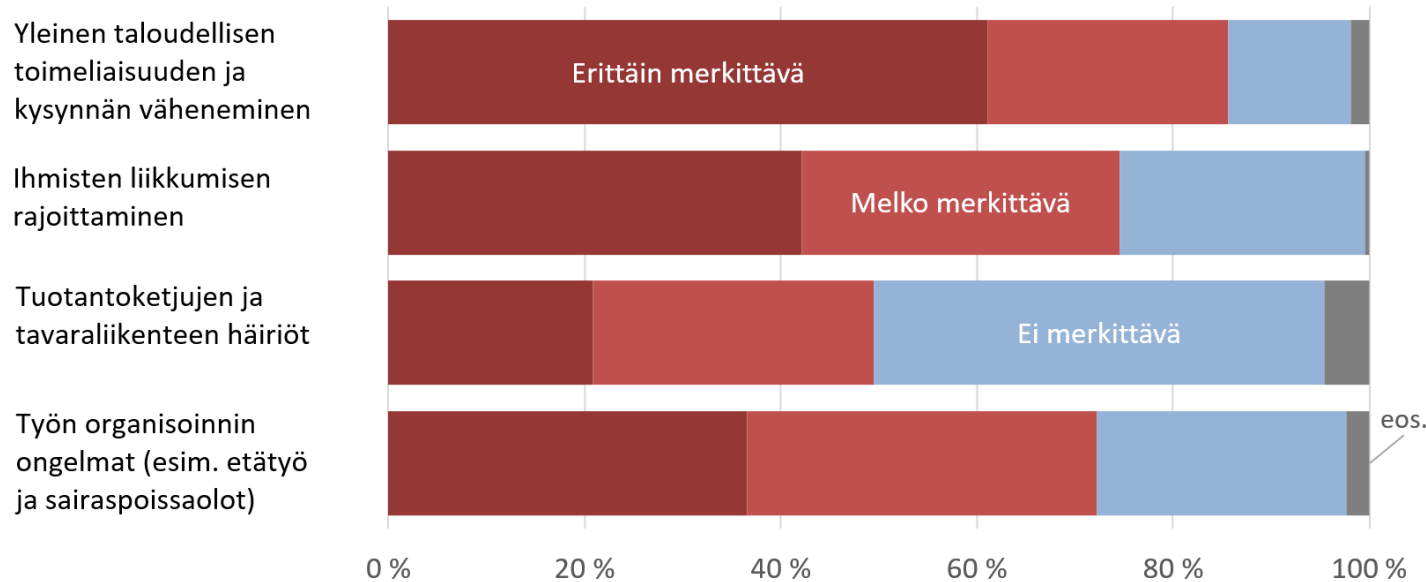

- Lomautuksiin ja irtisanomisiin on ryhdytty kaikenkokoisissa yrityksissä.
- Erityisesti logistiikan suuret yritykset ovat jo joutuneet tai tulevat erittäin todennäköisesti lomauttamaan tai irtisanomaan henkilöstöä.

4. Jos olette ryhtyneet toimiin henkilöstön lomauttamiseksi tai irtisanomiseksi, kuinka suurta osaa henkilöstöstä toimet koskevat? Suoria lainauksia vastaajilta:

- ”90% henkilöstöstä. ”
- ”Koko toimiston sulkeminen ja lomautus 1kk, koskee kaikkia paitsi yrittäjää itseään. ”
- ”Lähes 80%. ”
- ”Lomautusilmoitus puoleksi vuodeksi alkaen 16.3.annettu kaikille. ”
- ”Arvioimme lomautusten koskevan noin 50% henkilöstöstä. ”
- ”Mahdollisesti 10% - 50% henkilöstöstä. ”
- ”Koko henkilöstö on lomautusuhan alla.”
- ”Toimet koskevat noin 75% henkilöstöstä.”
- ”Joudumme lomauttamaan koko henkilöstön kuukaudeksi!”
- ”Lomautuksiin ensi tilassa, koskee jopa 40% henkilöstöstä. ”
- ”Koko henkilöstöä koskeva yt-menettely. ”
- ”Koko henkilöstöä, lomautukset. ”
- ”Mahdollisesti 1/3 lomautettava/ irtisanottava. ”
- ”Emme vielä, pyrimme pitämään ihmiset töissä mahdollisimman pitkään. ”
- ”Kyllä, koko henkilöstöä. ”
- ”30-50%.
- ”Lomautus YT-menettelyt aloitettu 13.3., koskee koko Suomen henkilöstöä. ”
- ”Nyt n 40% henkilöstöstä ”
- ”Lomautamme todennäköisesti kaikki työntekijät tällä viikolla”.

5. Mitkä koronaviruksen aiheuttamista uhkista ja häiriöistä ovat merkittävimpiä yrityksenne näkökulmasta?

Muina uhkina mainittiin mm. yrittäjien jaksaminen, osaavan työvoiman saaminen sairauspoissaolojen lisääntyessä, sekä kassavarojen riittävyys ja luottotappioiden kasvu.

- Koronaepidemia vaikuttaa palvelualojen yrityksiin monella tavalla.
- Suurin haitta syntyy kysynnän vähenemisestä joka liittyy monella alalla suoraan ihmisten ja tavaroiden liikkumisen rajoittamiseen ja esteisiin.
- Välilliset vaikutukset näkyvät tilausten vähentymisenä ja oman, sekä asiakkaiden, maksukyvyn heikentymisenä.
- Myös työn organisoinnissa on merkittäviä ongelmia – palvelut perustuvat ihmisiin.

Lisätietoja:

Elinkeinopolitiikan johtaja **Tatu Rauhamäki**

puh. 050 521 2907 / tatu.rauhamaki@palta.fi

Twitter: @TatuRauhamaki

Pääekonomisti **Martti Pykäri**

puh. 044 363 9353 / martti.pykari@palta.fi

Twitter: @MPykari

Palvelualojen työnantajat Palta – palveluiden puolesta.